

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2017 roku

Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, Wydział IV Rodzinny i Nieletnich, w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Koczorowska

Protokolant: prot. sąd. M. J.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 czerwca 2017 roku w P.

sprawy z powództwa **małol. N. K. reprezentowanego przez matkę M. K. (1)**

przeciwko pozwanemu M. K. (2)

o podwyższenie alimentów

1. zasądza od pozwanego M. K. (2) na rzecz małoletniego powoda N. K. podwyższone alimenty w kwocie po 1000 zł (tysiąc złotych) miesięcznie płatne do rąk matki małoletniego powoda M. K. (1) z góry do dnia 10-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, począwszy od dnia 15 września 2016r. i to w miejsce alimentów zasądzonych ostatnio wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu I Wydział Cywilny z dnia 23 września 2008r. w sprawie o sygn. akt I RC 1014/08 ;
2. w pozostałym zakresie oddala powództwo;
3. wyrokowi w pkt. 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;
4. kosztami sądowymi obciąża pozwanego M. K. (2) i z tego tytułu nakazuje ściągnąć od niego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu kwotę 240 zł tytułem nie uiszczonej opłaty od pozwu w części, od której strona powodowa była zwolniona z mocy ustawy;
5. zasądza od pozwanego M. K. (2) na rzecz strony powodowej kwotę 1200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego powoda.

SSR Magdalena Koczorowska

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 września 2016 r. złożonym w tut. Sądzie w dniu 15 września 2016 r. małoletni powód N. K. działający przez matkę M. K. (1) wniósł o podwyższenie zasądzonych od pozwanego w wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 23 września 2008 r., sygn. akt IRC 1014/08 na rzecz powoda alimentów z kwoty 600 zł miesięcznie do kwoty 1200 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że od orzeczenia alimentów nastąpiła istotna zmiana w zakresie usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda oraz wysokości kosztów jego utrzymania, które wzrosły i obecnie wynoszą rocznie:

- ubrania 4.672 zł
- mieszkania na osobę 11.046 zł
- rozrywki 1.560 zł

- korepetycje 6.000 zł

- wyżywienie 15.804 zł

Z treści pisma wynika, iż miesięczne koszty utrzymania powoda wynoszą obecnie ok. 3.256 zł. Jednocześnie pozwany nie interesuje się synem, widuje go jedynie dziesięć dni w roku i poza płaceniem alimentów w żaden sposób nie angażuje się w utrzymanie syna.

W odpowiedzi na pozew z dnia 20 lutego 2017 r. pozwany M. K. (2) reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika r.pr. M. O. wniósł o oddalenie powództwa w całości. W piśmie wniesiono także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych. Wskazano, że pozwany ponosi następujące wydatki:

- 600 zł na alimenty

- 100 zł na kieszonkowe dla powoda

- 100 zł na inne wydatki na powoda

- 735 zł na mieszkanie

- 200 zł na utrzymanie samochodu

- 350 zł na wyżywienie

- 150 zł na odzież i obuwia

- 50 zł na zakup środków czystości

- 150 zł na leczenie

Pozwany wskazał, iż nie jest w stanie poczynić oszczędności oraz nie posiada przedmiotów posiadających znaczną wartość rynkową. Ponadto pozwany zakwestionował wysokość kosztów utrzymania powoda, tj. zakupu odzieży, wyżywienia i rozrywek.

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletni N. K. urodzony dnia (...) pochodzi ze związku małżeńskiego M. K. (1) i M. K. (2) rozwiązanego przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 23 września 2008 r. w sprawie o sygn. akt IRC 1014/08. W wyroku rozwodowym Sąd wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim N. K. powierzył matce, zastrzegając M. K. (2) prawo współdecydowania o najważniejszych sprawach życiowych syna.

Ostatnio obowiązek alimentacyjny pozwanego na rzecz powoda ustalony został we wskazanym powyżej wyroku na kwotę 600 zł miesięcznie.

W momencie wydania wyroku przez Sąd Okręgowy w Opolu z dnia 23 września 2008 r. w sprawie o sygn. akt IRC 1014/08 sytuacja życiowa i materialna stron przedstawiała się następująco:

N. K. miał wtedy siedem lat, mieszkał z matką oraz ojcem i uczęszczał do „zerówki”. Jego miesięczne koszty utrzymania wynosiły 1200 zł, a na powyższą kwotę składały się w szczególności: koszt wyżywienia 450 zł, zakupu odzieży 150 zł, przedszkola 148 zł, zakupu leków 140 zł i dojazdów do lekarza 20 zł (małoletni dosyć często chorował, miał problemy alergiczne), lekcji angielskiego 25 zł oraz rytmiki 8 zł.

Matka powoda M. K. (1) pracowała i zarabiała 800 zł miesięcznie.

Pozwany M. K. (2) był zatrudniony jako kierowca i jego dochód wynosił około 1000 zł netto miesięcznie. Pozwany ponosił wszystkie koszty utrzymanie mieszkania, w którym mieszkał razem z synem oraz M. K. (1), tj. 175 zł za czynsz, 100 zł za światło, 30 zł za gaz oraz kupował opał na zimę.

Dowód: dokumenty w aktach Sądu Okręgowego w Opolu o sygn. IRC 1014/08

W niniejszej sprawie sytuacja życiowa i materialna stron przedstawia się następująco:

Małoletni N. K. ma obecnie skończone 15 lat. Jego rodzice nie mieszkają już razem. Powód mieszka obecnie razem z matką w wynajmowanym lokalu położonym w S. na ul. (...). Miesięczny koszt utrzymania lokalu wynosi obecnie około 1775 zł, w tym w szczególności:

- najem lokalu 1200 zł
- woda i gaz ok. 245 zł
- prąd ok. 70 zł
- wywóz nieczystości 24 zł
- internet ok. 105 zł
- telefon ok. 76 zł
- telewizja 55 zł

Zatem miesięczny koszt utrzymania mieszkania przypadający na powoda to kwota około 900 zł miesięcznie.

Małoletni uczy się obecnie w Gimnazjum nr 3 w S.. Z opinii jego wychowawcy wynika, że jest osobą wesołą, empatyczną i kulturalną, osiąga przeciętne wyniki w nauce. Jest zawsze zadbany, czysto i modnie ubrany. Wszystkie płatności związane ze szkolnymi wydatkami są regulowane terminowo. Stały kontakt ze szkoła utrzymuje jego matka. Koszt wyprawki to 400-500 zł, ubezpieczenia 32 zł, komitetu rodzicielskiego 50 zł, a opłata za szafkę wynosi 50 zł, łącznie ok. 632 zł na rok. W ciągu roku szkolnego powód ponadto korzysta z korepetycji z matematyki – lekcja za 40 zł. W 2016 r. powód kupił sobie komputer za kwotę ok. 6000 zł, z czego matka dołożyła mu 1.800 zł, a ojciec 500 zł.

Na usprawiedliwione miesięczne wydatki powoda składają się następujące kwoty:

- wyżywienie 500 zł
- odzież i obuwie 150 zł
- kosmetyki i środki czystości 50 zł
- rozrywka 30 zł
- szkoła ok. 52 zł
- korepetycje ok. 130 zł (raz w tygodniu w czasie roku szkolnego)
- mieszkanie 900 zł

Łącznie około 1800 zł miesięcznie.

M. K. (1) pracuje w firmie (...) Sp. z o.o. na stanowisku krawcowa-modelarz i osiąga z tego tytułu średni miesięczny dochód w wysokości 1.355,69 zł netto. Oprócz tego podejmuje się również prac dorywczych z czego uzyskuje maksymalnie dodatkowe 1.000 zł miesięcznie.

W 2015 r. osiągnęła dochód (po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne) w wysokości 16.280,07 zł (ok. 1.356 zł miesięcznie), a w 2016 r. 17.401,31 zł (ok. 1.450 zł miesięcznie).

Matka powoda pożyczka również okazjonalnie pieniądze od B. S..

To M. K. (1) sprawuje na co dzień pieczę nad powodem i zajmuje się jego wychowaniem.

Pozwany M. K. (2) w okresie od 27 kwietnia 2016 r. do 4 lutego 2017 r. pracował jako kierowca w przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. za miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 1.360,69 zł netto. Nadto w okresie od 7 sierpnia 2016 r. do 20 listopada 2016 r. otrzymywał diety w średniej wysokości ok. 1.612 zł miesięcznie. W 2014 r. osiągnął dochód (po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne) w wysokości 17.254,28 zł (ok. 1.437 zł miesięcznie), w 2015 r. 19.734,21 zł (1.644 zł miesięcznie).

Pozwany w dniu 8 lutego 2017 r. podpisał umowę o pracę z firmą (...) za wynagrodzeniem 2.000 zł brutto. Pozwany razem z dietami zarabia obecnie od 2.400 zł do 2.800 zł miesięcznie.

Pozwany w ciągu sześciu lat, zmieniał pracę dwa razy. M. K. (2) posiada uprawnienia do kierowania autobusem oraz ciężarówką. Z ofert pracy dla kierowców wynika, że średnie wynagrodzenie w tym zawodzie wynosi od 3.000 zł do 7.000 zł brutto.

Pozwany leczy się w związku z bólem odcinka szyjnego kręgosłupa, nie posiada jednak orzeczenia o niepełnosprawności i niezdolności do pracy.

Pozwany wynajmuje mieszkanie w G. i ponosi następujące koszty w związku z utrzymaniem lokalu: 214,06 zł opłata za lokal, dzierżawa terenu pod garaż 56,09 zł, ok. 105 zł na prąd, ok. 155 zł na gaz, ok. 185 zł na telefon, ok. 11,55 zł (138,60 za rok) na podatek do nieruchomości. Łącznie ok. 727 zł.

Pozwany ponosi ponadto następujące wydatki:

- 350 zł na wyżywienie
- 150 zł na odzież
- 50 zł na zakup środków czystości
- 200 zł na utrzymanie samochodu
- ok. 20 zł na leki,
- ok. 100 zł na rehabilitację (4 razy w roku za 300 zł)

Pozwany przeznaczza zatem na swoje utrzymanie łącznie ok. 1600 zł.

Pozwany płaci regularnie powodowi alimenty w kwocie 600 zł oraz przekazuje mu kieszonkowe w kwocie ok. 100 zł miesięcznie. Ponadto w 2016 r. przekazał mu 500 zł na zakup komputera. M. K. (2) nie posiada na utrzymaniu nikogo poza powodem. M. K. (2) utrzymuje z synem kontakt telefoniczny i widuje się z nim w wakacje oraz w święta lub w ferie. Pozwany skontaktował się za szkoła powoda pierwszy raz w dniu 18 stycznia 2017 r.

Dowód: dokumenty na kartach 7-17, 29, 36-79, 88-173, 175-184, 191-217, 234-245 oraz zeznania matki powoda M. K. (1) (k. 185-186, 247-248), pozwanego M. K. (2) (k. 186, 248-249), świadka B. S. (k. 246-247).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów urzędowych i prywatnych, jak również zeznań matki powoda M. K. (1), pozwanego M. K. (2) oraz świadka B. S..

Uzyskane w sprawie dowody z dokumentów urzędowych ze względu na ich urzędowy charakter Sąd uznał za w pełni wiarygodne. Pochodzą one od uprawnionych organów i instytucji, wydanych w zakresie przysługujących im kompetencji. Autentyczności oraz prawdziwości zawartych w tych dokumentach treści nie kwestionowała w trybie art. 252 k.p.c. żadna ze stron. Również Sąd z urzędu nie znalazł podstaw do podważenia i konieczności sprawdzania ich prawdziwości oraz faktów, które stwierdzały te dokumenty, w związku z czym mogą stanowić obiektywny i rzetelny materiał dowodowy. Dokumenty te korzystają z domniemania ustanowionego dla nich w kodeksie postępowania cywilnego – art. 244 k.p.c.

Podkreślić należy, iż w części stan faktyczny niniejszej sprawy został ustalony w oparciu o przedłożone do sprawy dokumenty prywatne, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała w trybie art. 253 k.p.c. Zgodnie z normą art. 245 k.p.c. Sąd przyjął, iż stanowią te dokumenty dowód tego, iż osoby na nich podpisane złożyły oświadczenie o treści tam zawartej i zgodnie ze swoją wolą, w tym zakresie też strony nie zgłosiły żadnych zarzutów (zastrzeżeń).

Niniejsze dokumenty pozwoliły na ustalenie stanu rodzinnego oraz majątkowego stron, a także zakresu ich uzasadnionych potrzeb i wydatków życiowych, nadto szczególnie możliwości finansowych pozwanego.

Sąd oceniając zeznania matki powoda M. K. (1) dał im wiarę w zakresie, w którym wskazała rodzaj i zakres potrzeb powoda, a także swoją sytuację życiową oraz majątkową. Zeznania powódki w powyższym zakresie były bowiem spójne i logiczne, a także znalazły potwierdzenie w załączonej dokumentacji. Jednocześnie jednak zauważyć należy, iż powódka w toku postępowania nie wskazała w sposób precyzyjny i konsekwentny kwot przeznaczanych na utrzymanie syna, w związku z czym Sąd samodzielnie ustalił wysokość usprawiedliwionych wydatków na powoda opierając się na zasadach doświadczenia życiowego.

Sąd w zakresie przedstawionym w powyższym stanie faktycznym dał wiarę zeznaniom pozwanego M. K. (2) albowiem zeznawał on rzeczowo i logicznie na temat swojej sytuacji życiowej i materialnej. Poza tym Sąd nie znalazł żadnych podstaw podważania treści tych zeznań, a nadto strona powodowa nie kwestionowała również ich treści, w zakresie uznanym przez Sąd. Jednakże Sąd odmiennie niż pozwany ocenił jego możliwości zarobkowe i opierając się na zasadach doświadczenia życiowego Sądu oraz na danych co do zarobków kierowców dostępnych w urzędach pracy.

Sąd uznał za całkowicie wiarygodne zeznania świadka B. S., która zeznała, iż matka powoda pożycza od niej okazjonalnie pieniądze.

Natomiast w pewnym zakresie ustalenia Sądu oparte zostały na zasadach doświadczenia życiowego. Zgodnie z utrwalonym poglądem ustalenia Sądu dotyczące sytuacji materialnej stron, jeżeli nie odbiega ona od standardowej, mogą zostać poczynione w oparciu o same zasady doświadczenia życiowego (podobnie: orz. SN z dnia 29 listopada 1949 roku, Wa.C. 167/49, NP 1951 r., nr 2, s. 52). Zasadę tę Sąd zastosował uzupełniająco dla określenia potrzeb i wydatków stron, a w szczególności podstawowych potrzeb życiowych, stałych opłat i innych kosztów, których wysokość można oszacować bez konieczności odwoływania się do dowodów z dokumentów, mając na względzie powszechnie wiadome, obowiązujące ceny usług i towarów.

Nadto, we wskazanym wyżej zakresie, część przytoczonych przez każdą ze stron okoliczności nie była sporna lub kwestionowana i w granicach dyspozycji przepisów art. 229 i art. 230 k.p.c. Sąd uznał je za część składową stanu faktycznego sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Podstawę prawną w niniejszej sprawie stanowi przepis art. 138 kro w związku z art. 133 kro i 135 kro.

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 kro rodzice są zobowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Obowiązek alimentacyjny istnieje przede wszystkim względem małoletnich dzieci.

Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec ich dzieci stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku „troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka” i należytego przygotowania go, odpowiednio do jego uzdolnień, do pracy zawodowej. Powinność tą jako treść władzy rodzicielskiej w zakresie pieczy nad osobą dziecka ustanawia art. 96 zd. 2 kro.

Obowiązek alimentacyjny obejmuje nie tylko dostarczanie środków utrzymania, ale w miarę potrzeby także środków wychowania.

Dostarczanie środków utrzymania to w powszechnym rozumieniu tego wyrażenia zaspokajanie normalnych, bieżących potrzeb uprawnionego w postaci pożywienia, ubrania, mieszkania, opału, niezbędnych przedmiotów umożliwiających przebywanie w środowisku i w rodzinie, leków itp. Dostarczanie środków wychowania zaś obejmuje powinność starań o zdrowie uprawnionego, o jego rozwój fizyczny i umysłowy, stworzenie możliwości zdobycia wykształcenia, zapewnienie dostępu do dóbr kultury. Środki te służą zaspokajaniu usprawiedliwionych potrzeb uprawnionych. Żaden przepis ustawy jednak nie precyzuje w jakiej postaci mają być spełniane świadczenia alimentacyjne, zarówno te przeznaczone na zaspokojenie potrzeb utrzymania jak i wychowania.

Obowiązek alimentacyjny rodziców względem dzieci ma zatem dwojaką postać: wyraża się świadczeniami o charakterze materialnym oraz osobistymi staraniami o jego utrzymanie i wychowanie. Zgodnie bowiem z treścią art. 135 § 2 kro wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, może polegać także, w całości lub części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. Okoliczności konkretnego stanu faktycznego są podstawą do oceny, czy osobiste starania wyczerpują obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w całości czy tylko w części. Zależec to będzie w głównej mierze od tego jak dalece dziecko absorbuje wychowawczo jedno z rodziców, co pozostaje w ścisłym związku z wiekiem i jego stanem zdrowia.

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 kro). Usprawiedliwione potrzeby dziecka powinny być oceniane nie tylko na podstawie wieku, lecz również miejsca pobytu dziecka, jego środowiska, możliwości zarobkowych zobowiązanego do jego utrzymania i całego szeregu okoliczności każdego konkretnego przypadku. W szczególności usprawiedliwionych potrzeb nie można odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, a także od zasady równej stopy życiowej. Pojęcia te w praktyce pozostają we wzajemnej zależności i obie przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, zwłaszcza przy ustalaniu przez sąd wysokości alimentów. Górną granicą świadczeń alimentacyjnych są zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego, chociażby nawet w tych ramach nie znajdowały pokrycia wszystkie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego do alimentacji (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1970 r., III CRN 350/69, opublikowane w OSNCP 1970, nr 2, poz. 15 i orzeczenie SN z dnia 20 stycznia 1972 r., III CRN 470/71, I. Pr 1972, nr 1-2, poz. 15). Możliwości zarobkowych i majątkowych nie należy przy tym utożsamiać z wysokością faktycznych zarobków, ale według tego, jakie dochody może osiągnąć zobowiązany do alimentowania przy założeniu, że dokłada wszelkich starań i wykorzystuje wszystkie swoje siły umysłowe i fizyczne.

Jednocześnie wysokość alimentów powinna zaś być określona na takim poziomie, aby nie doprowadzić do niedostatku zobowiązanego.

KRiO w licznych przepisach statuuje zasadę równej stopy życiowej rodziców i dzieci. Od chwili urodzenia się dziecka rodzice są zobowiązani zapewnić mu utrzymanie na takiej samej stopie, na jakiej sami żyją. Rodzice zmuszeni są

zatem dzielić się z dziećmi nawet bardzo szczupłymi dochodami, a w sytuacjach skrajnych, sprostanie obowiązku alimentacyjnemu wymagać będzie poświęcenia części składników majątkowych.

Zgodnie z dyspozycją art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia, ugody sądowej lub umowy dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Zmiany wysokości obowiązku alimentacyjnego można żądać wyłącznie w drodze powództwa na podstawie wskazanego artykułu, a podstawą jego może być tylko zmiana stosunków, która nastąpiła nie wcześniej niż po uprawomocnieniu się wyroku zasądającego alimenty lub zawarciu ugody sądowej. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego albo sytuacje odwrotne, a przede wszystkim istotne zmniejszenie się możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego. Skutkiem powyższych zmian jest potrzeba skorygowania zakresu obowiązku alimentacyjnego. Z powyższego wynika, iż rozstrzygnięcie o żądaniu opartym na art. 138 kro wymaga porównania stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądającego alimenty lub w dacie zawarcia ugody ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu bądź obniżeniu (tak wyrok SN z dnia 25 maja 1999 roku, I CKN 274/99, cyt. za K. Piasecki, Kodeks rodzinny i opiekuńczy z komentarzem, Warszawa 2000, s. 784). Na stronie natomiast ciąży obowiązek wykazania, iż zmiany nastąpiły, chociaż nie zwalnia to również Sądu z działania z urzędu przez wzgląd na dobro dzieci.

Przy ocenie, czy zachodzą przesłanki do zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego w myśl art. 138 kro, należy brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące świadczyć o zmianie stosunków, a zwłaszcza możliwości zarobkowych i majątkowych stron (wyrok Sądu Najwyższego z 1969.03.26, sygn. III CRN 54/69 LEX nr 6480).

Potrzeby uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego ulegają zmianie; tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Dlatego w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego (art. 138 kro). Zmiana stosunków może prowadzić do uchylecia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów (uchwała składu 7 sędziów SN z dnia 23 października-16 listopada 1954 r., I Co 41/54, PiP 1955, z. 12, s. (...)).

W niniejszej sprawie Sąd miał na względzie wszystkie przedstawione powyżej wskazania i stwierdzenia. Rozstrzygając w kwestii żądań pozwu objętych niniejszym postępowaniem, Sąd miał na względzie przede wszystkim dobro uprawnionego do alimentacji powoda N. K. w korelacji z indywidualną sytuacją każdego z rodziców małoletniego powoda oraz zakresem i kosztem jego uzasadnionych, podstawowych potrzeb.

Obowiązek alimentacyjny M. K. (2) wobec małoletniego syna został ostatnio ustalony w wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 23 września 2008 roku w sprawie o sygn. akt IRC 1014/08 na rzecz małoletniego N. K. w kwocie po 600 zł miesięcznie.

Badaniu w niniejszym postępowaniu podlegał zatem okres od momentu ostatniego ustalenia alimentów (wrzesień 2008 r.) do chwili wyrokowania w niniejszym postępowaniu (art. 316 kpc). Badając sytuację materialną stron w wyżej wymienionym okresie, Sąd w pierwszym rzędzie oceniał wobec tego, czy i w jaki sposób wzrosły w tym czasie usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda, a następnie jak zmieniła się sytuacja materialna jego rodziców.

Na podstawie opisanego powyżej stanu faktycznego stwierdzić jednoznacznie można, iż od tego czasu sytuacja życiowa i materialna każdej ze stron, uległa zmianie. Zwiększeniu uległy bowiem zarówno usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, jak i dochody pozwanego i to w takim stopniu, że powództwo o podwyższenie alimentów co do samej zasady uznać należy za uzasadnione.

Sąd ocenił w świetle przedstawionych powyżej okoliczności oraz zasad doświadczenia życiowego i zawodowego, iż usprawiedliwione koszty utrzymania małoletniego powoda N. K. w oparciu o zeznania jego matki, złożone dokumenty oraz zasady doświadczenia życiowego, w kontekście sytuacji jego rodziców, mieszczą się w chwili obecnej w kwocie **około 1.800 zł miesięcznie**, przy uwzględnieniu jego potrzeb mieszkaniowych, z tytułu uczęszczania do szkoły, korepetycji, wyżywienia, odzieży, środków czystości oraz rozrywki. Powyższe wyliczenia wynikają z zakresu wydatków

na powoda i ich kosztów przedstawionych już powyżej w stanie faktycznym. Uwzględnione powyżej wydatki na utrzymanie powoda są w ocenie Sądu wydatkami podstawowymi i w pełni usprawiedliwionymi wiekiem, stanem zdrowia i rozwoju, a tym samym niezbędnymi dla prawidłowego dalszego rozwoju małoletniego i bieżącego życia dziecka. Ich zakres jest również uzasadniony w świetle zasad doświadczenia życiowego i zawodowego Sądu.

Jednocześnie podkreślić należy, iż część wydatków opisywanych przez stronę powodową jest wygórowana i nieracjonalnie wysoka w kontekście możliwości zarobkowych matki powódki oraz pozwanego. Sąd przy kosztach utrzymania małoletniego uznał, że matka powoda zawyżyła koszty wyżywienia, a kwota 500 zł miesięcznie, zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego w przypadku dziecka w wieku powoda jest wystarczająca. Zawyżone zostały również wydatki związane z zakupem odzieży i obuwia powoda – małoletni nie potrzebuje markowych ubrań i uzasadniona zdaniem Sądu jest kwota 150 zł miesięcznie na ten cel, natomiast na kosmetyki i środki czystości, wystarczająca jest kwota 50 zł miesięcznie. W ocenie Sądu powód – biorąc pod uwagę, że jest uczniem i kupuje bilety ulgowe – nie powinien wydawać też więcej niż 30 zł miesięcznie na kino. W kwestii korepetycji powoda Sąd uznał wprawdzie, iż jest to wydatek uzasadniony i konieczny, jednakże biorąc pod uwagę możliwości finansowe rodziców powoda zasadna będzie jedna lekcja tygodniowo w okresie całego roku szkolnego (czyli 160 zł przez 10 miesięcy w roku, co daje średnio ok. 130 zł miesięcznie).

Jeśli chodzi o koszty związane z utrzymaniem mieszkania, w którym mieszka powód, to wynikają one głównie z załączonych rachunków.

Matka powoda M. K. (1) pracuje i ze swoich własnych dochodów opłaca pozostałą część niezbędnego utrzymania syna, a zważyć należy, że znaczną część swojego obowiązku alimentacyjnego realizuje poprzez sprawowanie bieżącej pieczy nad dzieckiem, osobiste starania o jego wychowanie, pielęgnację, zdrowie, edukację, właściwe warunki domowe – art. 135 § 2 kro. M. K. (1) w pełni wykorzystuje swoje możliwości zarobkowe i odpowiednią część swych dochodów przeznacza na utrzymanie dzieci.

Natomiast na podstawie zabranego materiału dowodowego sprawy stwierdzić należy, że sytuacja materialna ojca pozwanego M. K. (2) uległa poprawie od czasu ostatniego orzekania o alimentach. Pozwany w 2008 r. zarabiał bowiem 1000 zł netto, a obecnie uzyskuje dochód w wysokości od 2.400 zł do 2.800 zł netto miesięcznie. Ponadto pozwany pracuje jako kierowca od wielu lat, ma w tym zawodzie duże doświadczenie, a biorąc pod uwagę dostępne oferty pracy ma on możliwość osiągnięcia znacznie wyższych dochodów – w przedziale od 3.000 do 7.000 zł brutto. M. K. (2) wskazywał wprawdzie, że jego możliwości zarobkowe są ograniczone przez zły stan zdrowia, jednakże podkreślić należy, iż pozwany nie posiada orzeczenia o niepełnosprawności czy też niezdolności do pracy a zatem jego kondycja fizyczna nie stanowi przeszkody w wykonywaniu pracy. W tym miejscu należy również przypomnieć orzeczenie Sądu Najwyższego, iż zasadne i zgodne z treścią art. 135 k.r.o. - jest oparcie się na możliwościach zarobkowych zobowiązanego, a nie tylko na jego aktualnych zarobkach. Zakres obowiązku alimentacyjnego może i powinien być większy od wynikającego z faktycznych zarobków i dochodów zobowiązanego, jeśli przy pełnym i właściwym wykorzystaniu jego sił i umiejętności zarobki i dochody byłyby większe, a istniejące warunki społeczno-gospodarcze i ważne przyczyny takiemu wykorzystaniu nie stoją na przeszkodzie (por. orzeczenie SN z dnia 9 stycznia 1959 r. 3 CR 212/59, OSPiKA 1960, poz. 41) –(wyrok z 1975.05.16 III CRN 48/75 LEX nr 7702). Zakres ten nie zależy więc od faktycznie uzyskiwanych dochodów, lecz od dochodów, jakie zobowiązany mógłby osiągnąć, wykorzystując swoje możliwości. W przedmiotowej sprawie powód będąc świadomy tego, że ma na utrzymaniu syna, a także faktu, że potrzeby dzieci z upływem lat systematycznie rosną, winien zatem dążyć do znalezienia lepiej płatnej pracy. Podkreślić należy, iż powód jest jedynym synem pozwanego, nie ma on nikogo innego na utrzymaniu, a zapewnienie dziecku warunków życia na odpowiednim poziomie i systematycznego rozwoju powinno być priorytetem każdego rodzica. Jednocześnie pozwany nie angażuje się w wychowanie syna, nie sprawuje nad nim bieżącej pieczy, ograniczając się do sprawdzania jego ocen i frekwencji w szkole. Pozwany widuje się z nim jedynie w wakacje i święta. Zauważyć zatem należy, iż wkład M. K. (2) w opiekę nad synem nad synem ma wymiar przede wszystkim finansowy.

W konsekwencji mając na uwadze możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego, Sąd uznał, że jest on w stanie płacić alimenty na rzecz powoda w wysokości po 1000 zł miesięcznie, a zatem około 55 % kosztów jego utrzymania, który to

obowiązek ma pierwszeństwo przed innego rodzaju wydatkami pozwanego, a co jest adekwatne do zakresu i wysokości usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda. Na chwilę obecną pozwany po zaspokojeniu swoich potrzeb ma nadal bowiem do dyspozycji kwotę od 800 zł do 1200 zł miesięcznie i posiada wystarczające środki ażeby uczestniczyć w większym zakresie w zaspokajaniu potrzeb syna.

Sąd zasądził alimenty począwszy od dnia wniesienia pozwu, bowiem uznał, iż w dniu 15 września 2016 r. usprawiedliwione potrzeby powoda były już wyższe.

Natomiast zakresie przewyższającym kwotę 1000 zł alimentów miesięcznie Sąd w pkt 2 wyroku oddalił powództwo małoletniego N. K. jako nie uzasadnione w świetle powyższych rozważań i stanu faktycznego sprawy.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 Sąd nadał wyrokowi w pkt 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. § 2 pkt 4 w zw. § 4 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22.10.2015r. (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 r.).

SSR Magdalena Koczorowska